

Pienen osakeyhtiön omistajayrittäjän verosuunnittelu

Joel Keskinen

Tekijä(t) Joel Keskinen	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Pienen osakeyhtiön omistajayrittäjän verosuunnittelu	Sivu- ja liitesivumäärä 33
<p>Opinnäytetyön aihe on pienen osakeyhtiön omistajayrittäjän verosuunnittelu ja tutkimuskysymyksenä se, miten yhtiöstä kannattaa varoja nostaa, palkkana vai osinkoina vai molempina. Työn teoriaosuudessa käsitellään verosuunnittelun, tilinpäätössuunnittelun ja varojennoston teoriaa. Lähteinä on käytetty Suomen lakia, kirjallisuutta, verohallinnon ohjeistuksia, internet-sivustoja sekä alan asiantuntijoiden kirjoittamia artikkeleita ja blogeja.</p> <p>Opinnäytetyön toimeksiantaja on Bow Company Oy ja kyseessä on toiminnallinen työ. Tutkimusosuudessa selvitetään palkan- ja osingonnon verotuksellinen edullisuus niin yrittäjän kuin yrityksen näkökulmasta. Laskelmat on tehty Microsoft Excel-ohjelmalla ja kolmella eri skenaariolla eli tulostavoitteella. Tutkimus on tehty keväällä 2020.</p> <p>Laskelmien perusteella selvitettiin, mikä on verotuksellisesti edullisin tapa varojennostoon. Nostamalla osinkoja yrittäjä maksaa vähemmän veroja kuin nostamalla palkkaa. Yritys puolestaan maksaa vähiten veroja silloin, kun varoja nostetaan ulos palkkana, koska tällöin yrityksen verotettava tulos pienenee. Tässä tapauksessa yrittäjä omistaa yrityksensä kokonaan, joten yrityksen intressi on yhtä tärkeä kuin yrittäjän intressi. Kokonaisuuden kannalta parhaimmaksi tavaksi nostaa varoja selvisi yhdistelmä, jossa nostetaan kevyen verotuksen osinko eli niin sanottu huojennettu osinko ja loput halutusta rahamäärästä nostetaan palkkana.</p>	
Asiasanat Verosuunnittelu, tilinpäätössuunnittelu, palkka, osinko, osakeyhtiö	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Verosuunnittelu	3
2.1	Verosuunnittelusta yleisesti.....	3
2.2	Verosuunnittelun tasot	4
3	Tilinpäätössuunnittelu.....	5
3.1	Tilinpäätöksestä yleisesti.....	5
3.2	Eri tulokset eri sidosryhmille.....	6
3.3	Kuluvarasto.....	9
4	Varojen nosto osakeyhtiöstä	10
4.1	Varojen jakamiseen käytettävissä olevat varat	10
4.2	Osinkojen verotus	10
4.2.1	Yhtiön nettovarallisuuden vaikutus osinkojen verotukseen	12
4.3	Palkan verotus	14
4.3.1	Ansiotuloista tehtävät vähennykset	15
4.3.2	Palkan sivukulut ja YEL.....	16
4.4	Palkkaa vai osinkoa?	17
5	Toimeksiantajayritys.....	18
6	Empiirinen tutkimus.....	19
6.1	Tutkimuksen tarkoitus ja rakenne.....	19
6.2	Tutkimus	20
7	Yhteenveto.....	27
8	Pohdinta.....	29
	Lähteet	31

1 Johdanto

Opinnäytteen aihe on pienen osakeyhtiön omistajayrittäjän verosuunnittelu. Työn teoriaosuudessa käsitellään verosuunnittelun ja tilinpäätössuunnittelun perusasioita sekä palkan- ja osingonmaksun teoriaa. Suomessa verosuunnittelu liittyy niin läheisesti tilinpäätössuunnitteluun, että näitä aiheita ei ole kovin mielekästä käsitellä erikseen. Sen vuoksi molempien aiheiden teoriaa on käyty teoriaosuudessa läpi.

Tässä työssä tutkimuskysymyksenä on se, millä tavalla varoja kannatta nostaa yhtiöstä, palkkana vai osinkona vai molempina. Toiminnallinen osuus käsittelee ainoastaan tätä kysymystä. Teoriaosuudesta on jätetty pois ne varojenjakotavat, joita ei toiminnallisessa osiossa käsitellä. Näitä ovat osakepääoman alentaminen, varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta, omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen sekä yhtiön purkaminen. Nämä varojenjakotavat eivät ole ajankohtaisia toimeksiantajalle. Samasta syystä luontoisedut jäävät tämän tutkimuksen ulkopuolelle.

Toimeksiantaja tässä opinnäytetyössä on Bow Company Oy. Yritys on perustettu vuonna 2014 ja kotipaikka on Helsingissä. Yritys tarjoaa ratkaisuita yritysten digitaaliseen viestintään sekä henkilöstövalmennusta yrittäjän tekemien puhekeikkojen kautta.

Opinnäytetyön tarkoitus on tarjota toimeksiantajalle suuntaa antava käsitys palkan- ja osingonmaksun verotuksellisista ominaisuuksista. Aiheesta ei voidakaan tehdä täydellisen tarkkoja laskelmia, koska sekä yritykseen että luonnolliseen henkilöön liittyviä muuttujia on useita eikä kaikkia tilikauden aikaisia tapahtumia pystytä ennakoimaan. Samasta syystä ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa tehdä tämänkaltaista tutkimusta; tutkijan oman harkinnan varaan jää muun muassa se, mitä kaikkia vero- ja tilinpäätössuunnittelun yksityiskohtia huomioidaan, minkälaisia oletuksia tutkimuksen taustalla käytetään, minkälaisen skenaarioiden kautta aihetta tutkitaan tai kenen näkökulmasta aihetta ylipäätään lähestytään. Tässä työssä tutkimus on rakennettu kolmen eri tulostavoitteen pohjalta. Aihetta pohditaan sekä yrittäjän että yrityksen näkökulmasta, mutta koska tässä tapauksessa yrittäjä omistaa yrityksensä kokonaan, tärkein näkökulma aiheeseen on sellainen, joka hyödyttää mahdollisimman paljon molempia.

Keskeisiä käsitteitä tässä työssä ovat verosuunnittelu, tilinpäätössuunnittelu, palkka, osinko ja osakeyhtiö. Verosuunnittelulla tarkoitetaan kaikkia niitä toimia, joita yritys tai luonnollinen henkilö tekee minimoidakseen maksamansa verot. Verosuunnitteluun on olemassa Suomessa hyviä laillisia keinoja, vaikka Suomessa verotus onkin tiukkaa. Laiton verosuunnittelu tarkoittaa veronkiertoa ja siihenkin on olemassa monia keinoja. Tilinpäätössuunnittelulla tarkoitetaan yrityksen tekemiä toimenpiteitä, joilla voidaan vaikuttaa siihen, minkälainen tilinpäätös toteutuu. Keinoja on useita ja tavoitteena on tyypillisesti tuloksen pienentäminen tai kasvattaminen. Tässä työssä puhutaan enemmän verosuunnittelusta kuin tilinpäätössuunnittelusta, mutta on hyvä muistaa, että monet toimenpiteet ovat yhtä lailla verosuunnittelua kuin tilinpäätössuunnitteluaakin; esimerkiksi yrittäjän valinta sen suhteen, nostaako hän yhtiöstään palkkaa ja kuinka paljon vai ei ollenkaan, on merkittävä tilinpäätössuunnittelun keino.

Palkka on luonnollisen henkilön ansaitsema korvaus tehdystä työstä, jota verotetaan ansiotulona ja progressiivisesti. Osinko on osakkeenomistajan ansaitsema osuus osakeyhtiölle kertyneistä voitoista. Nostettavissa olevien osinkojen määrä riippuu paitsi siitä, kuinka paljon osakkeita omistaa, myös siitä, kuinka paljon yhtiö voi osinkoja jakaa. Osinkotuloja kohdellaan verotuksessa eri tavalla kuin palkkatuloja. Osakeyhtiöllä tarkoitetaan yritystä, jossa omistus jakautuu osakkeisiin. Osakeyhtiön laissa määritelty toiminnan tarkoitus on tuottaa osakkeenomistajille voittoa.

Tässä työssä käytetään myös verotukseen liittyviä helposti ymmärrettäviä käsitteitä, kuten verorasitus, veroaste, veroprosentti, veroseuraamus ja verohyöty. Verorasitus, veroaste, veroprosentti ja veroseuraamus kuvastavat omilla tavoillaan maksettavien verojen määrää, verohyöty puolestaan tarkoittaa jonkin ratkaisun mahdollistamaa verotuksessa säästettyä rahaa verrattuna johonkin toiseen ratkaisuun.

Teoriaosuudessa edetään perusteiden kautta kohti tutkimuskysymystä ja siitä edelleen empiriseen tutkimukseen. Lopussa on yhteenveto tutkimustuloksista ja pohdintaa aiheesta, työn onnistumisesta ja tulevaisuudennäkymistä.

2 Verosuunnittelu

2.1 Verosuunnittelusta yleisesti

Verohallinnon mukaan verovelvollisella on oikeus pyrkiä minimoimaan veronsa verosuunnittelulla. Verovelvollisella on mahdollisuus valita sellainen toimintatapa, joka tuottaa alhaisemman verorasituksen kuin jokin muu toimintatapa. Laillisessa verosuunnittelussa voidaan valita ne vaihtoehdot, joiden veroseuraamukset ovat verotuksessa ja oikeuskäytännössä hyväksytyjä. (Verohallinto 2014) Toisin sanoen verosuunnittelulla pyritään varmistamaan se, ettei makseta turhia veroja. Osakeyhtiössä on tyypillisesti enemmän verosuunnittelumahdollisuuksia kuin henkilöyhtiössä. (Rantalainen 2.10.2018)

Laittomalla verosuunnittelulla tarkoitetaan veronkiertoa. Veronkierrosta on kyse silloin, kun tavoitellaan sellaisia veroetuja, jotka ovat lain tarkoitukselle vieraita ja joita tehdään siitä syystä, että välttyttäisiin epämieluisilta veroseuraamuksilta (Verohallinto 2014). Veronkiertoa on esimerkiksi myyntien kirjaamatta jättäminen tai väärin kulujen kirjaaminen. Myös peitellyssä osingonjaossa on kyse laittomasta verosuunnittelusta. ”Peitellyllä osingolla tarkoitetaan rahanarvoista etuutta, jonka osakeyhtiö antaa osakkaansa tai tämän omaisen hyväksi osakkuusaseman perusteella tavallisesta olennaisesti poikkeavan hinnoittelun johdosta tai vastikkeetta. Peitellyllä osingolla tarkoitetaan myös omia osakkeita hankkimalla tai lunastamalla taikka osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa alentamalla osingosta menevän veron välttämiseksi jaettuina varoina.” (Laki verotusmenettelystä luku 4, 29 §)

Verosuunnittelu on keskeinen osa yrityssuunnittelua. Verosuunnittelun on tarkoitus esittää, kuinka verot vaikuttavat yrityksen eri aikavälien suunnitelmiin ja mitä vaihtoehtoja yrityksellä on verojensa minimoimiseen. Verosuunnittelun tarkoituksena on myös hallitsemattomien verotustilanteiden ja verohaittojen estäminen. Usein puhutaan erikseen tilinpäätös- ja verosuunnittelusta. Suomessa verotus, kirjanpito ja yhtiöoikeus liittyvät toisiinsa monin tavoin. Näin ollen tilinpäätössuunnittelu kytkeytyy läheisesti verosuunnitteluun. (Walden & Leppiniemi 2020, 16)

2.2 Verosuunnittelun tasot

Verosuunnittelun tasoja ovat taktinen, operatiivinen ja strateginen taso. Kovin tarkasti näitä eri tasoja tai tasojen välisiä eroja ei voida toisistaan erottaa, koska eri tasot ja veroihin liittyvät toimenpiteet linkittyvät toisiinsa monin tavoin. Verosuunnittelun eri tasoilla johdatetaan yritystä lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteisiin. (Walden & Leppiniemi 2020, 140)

Verosuunnittelun pohjimmainen taso on strateginen verosuunnittelu. Yritysrakennetta ja yritysmuotoa koskevat valinnat ovat verostrategisia valintoja, kuten myös yritysjärjestelyt. Yritysjärjestelyjä ovat esimerkiksi jakautuminen, sulautuminen, yrityskauppa, osakevaihto ja yrityksen lopettaminen ja saneeraaminen. (Walden & Leppiniemi 2020, 141)

Taktisella verosuunnittelulla osoitetaan, kuinka suunnittelukauden tavoitteet voidaan saavuttaa. Tavoitteet liittyvät tavallisesti sellaisiin toimenpiteisiin, jotka edellyttävät tiettyä tavoitetulosta. Tällaiset toimenpiteet liittyvät tyypillisesti omistajan talouteen, ja näitä ovat esimerkiksi tietynsuuruisen osingonjaon toteuttaminen, omien osakkeiden hankkiminen, osakaslaina ja osakkaan puolesta annettava takaus. Myös pääomalainan lyhennyksen tai koron maksaminen edellyttävät tiettyä oman pääoman rakennetta, ja rakenteen saavuttaminen edellyttää tiettyä tavoitetulosta. Verotaktisia valintoja ovat muun muassa omistajan työsuhde, tilikauden valinta ja muuttaminen, investointien ajoittaminen, osingonjakotavoitteet sekä tavoitteet siitä, kuinka tulot jakautuvat ansiotuloksi ja pääomatuloksi. Näiden ratkaisuiden toteuttaminen on suhteellisen yksinkertaista. (Walden & Leppiniemi 2020, 141-142)

Operatiivisen verosuunnittelun tavoitteena on, että yritys menettelee jokapäiväisessä toiminnassaan ja tilinpäätöstä tehdessään oikein uusinkin oikeuskäytäntö ja lainsäädäntö huomioiden. Aktiivisen ja tarkan seurannan avulla saadaan lähtökohtia strategiselle ja taktiselle verosuunnittelulle ja suunnitelmien tarkistamiselle ja päivittämiselle. Operatiiviseen suunnitteluun kuuluu olennaisesti huolehtiminen siitä, että kaikissa toimenpiteissä menettellään oikein ja tarkoituksenmukaisesti verotus- ja tilinpäätösnäkökulmista. Oikein menetteleminen koskee menojen ja tulojen tosittamista, pöytäkirjojen ja dokumenttien laatimista, ohjeiden antamista sekä valvontaa. (Walden & Leppiniemi 2020, 142)

3 Tilinpäätössuunnittelu

3.1 Tilinpäätöksestä yleisesti

Suomessa tilinpäätöksellä on kaksi tarkoitusta, joista ensimmäinen on jakokelpoisen voiton laskeminen ja tiedon välittäminen yrityksen sidosryhmille. Tämä kiinnostaa varsinkin osakkeenomistajia, rahoittajia ja verottajaa. Tilinpäätöksen toisena tarkoituksena on verotettavan tulon määrittäminen. Kirjanpidon luotettavuus on keskeinen elementti verotuksen kannalta. Tätä luotettavuutta verottaja mittaa esimerkiksi tasejatkuvuudella, määräaikojen noudattamisella ja tilinpäätöksen oikeellisuudella. (Siikavuo 2016, 161-162)

Tilinpäätöksen keskeiset tehtävät määritellään kirjanpitolaissa. Taseen tehtävänä on kuvata tilinpäätöspäivän taloudellinen asema, joka liittyy yrityksen varallisuuteen eli varojen ja velkojen suhteeseen ja niiden erotukseen. Tuloslaskelma kuvaa, miten tilikauden tulos on muodostunut. (Walden & Leppiniemi 2020, 18)

”Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;
- 3) varojen hankintaa ja niiden käyttöä selvittävän rahoituslaskelman, jos kirjanpitovelvollinen on suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö; sekä
- 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä olevat tiedot (liitetiedot).

Lisäksi kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta eli vertailutieto.” (Kirjanpitolaki luku 3, 1 §)

Rahoituslaskelmaa ja toimintakertomusta ei kuitenkaan edellytetä pienyrityksiltä. Pienyrityksille on myös säädetty huojennuksia taseen, tuloslaskelman ja liitetietojen tarkkuuden osalta. (Walden & Leppiniemi 2020, 18)

”Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus.” (Kirjanpitolaki luku 3, 2 §)

”Tilinpäätöksen tulee valmistua laissa määritetyssä määräajassa. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.” (Kirjanpitolaki luku 3, 6 §) Tilinpäätös on valmis sitten, kun kirjanpitovelvollinen on sen allekirjoittanut. Osakeyhtiössä tilinpäätöksen valmistumisajankohdaksi katsotaan se päivämäärä, jolloin toimitusjohtaja ja hallitus on sen allekirjoittanut. (Walden & Leppiniemi 2020, 100)

”Jäljennös osakeyhtiön tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on aina ilmoitettava rekisteröitäväksi patentti- ja rekisterihallitukselle.” (Kirjanpitolaki luku 3, 9 §).

3.2 Eri tulokset eri sidosryhmille

Osakeyhtiön menestymisestä ovat kiinnostuneita useat tahot: osakkeenomistajien lisäksi luotonantajat, verottaja, henkilökunta, julkiset taloudet, asiakkaat, tutkijat ja suuri yleisö. Eri sidosryhmiä ja tarkoituksia varten yhtiön tulos lasketaan eri tavoilla. Eroja laskelmiin aiheuttaa erilaiset tavat ratkaista arvostus-, laajuus-, ja jaksotusongelma. (Tomperi 2019, 206)

Rahoittajia varten yrityksen tulos lasketaan yhteisölakien, kuten kirjanpitolain ja osakeyhtiölain mukaisesti. Realisointiperiaate määrää, mitkä kaikki tulot huomioidaan tulosta laskettaessa. Meno tulon kohdalla-periaate on tärkein menojen jaksottamisessa. Tällöin jaksottaminen toteutetaan tulonodotusten perusteella, eikä mitään kaavamaisia sääntöjä jaksotukselle ole. Tärkeintä rahoittajan tuloksen laskennassa on jakokelpoisen oman pääoman selvittäminen. Kuluvan tilikauden ja aikaisempien tilikausien jakokelpoisen voiton määrä asettaa ylärajan yhtiön voitonjaolle. Tästä on säädetty osakeyhtiölaissa. (Tomperi 2019, 206)

Elinkeinonharjoittajan verotettava tulo määräytyy elinkeinoverolain perusteella. Maksettavien verojen määrään voidaan vaikuttaa muuttamalla verotettavan tulon määrää (Tomperi 2019, 206). "Veronalaisia elinkeinotuloja ovat elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot." (Laki elinkeinotulon verottamisesta, luku 1, 4 §)

Laajuusongelman ratkaisu verotettavaa tuloa laskettaessa saattaa poiketa rahoittajan tuloksen laskennasta. Osa tilinpäätökseen sisältyvistä menoista voivat olla vähennyskelvottomia verotuksessa ja osa tilinpäätökseen sisältyvistä tuloista puolestaan verovapaita. Elinkeinovalain ja kirjanpitolain jaksotussäännökset poikkeavat toisistaan jonkin verran. Rahoittajan ja verottajan tuloksenlaskenta linkittyvät toisiinsa siten, että tulojen jaksottaminen, varaukset, poistot ja muut kulukirjaukset on täytynyt tehdä kirjanpidossa, jotta ne voidaan hyväksyä myös verotuksessa. Virallinen tilinpäätös on pohjana sekä jakokelpoista voittoa että verotettavaa tuloa laskettaessa. (Tomperi 2019, 207)

Liikkeenjohto on kiinnostunut toiminnallisesta eli operatiivisesta tuloksesta. Sitä tarvitaan tarkkailua ja kannattavuuden suunnittelua varten. Sisäisessä laskennassa jaksotus-, arvostus-, ja laajuusongelma ratkaistaan kussakin tapauksella tarkoituksenmukaisella tavalla. Eron rahoittajan tulokseen aiheuttavat tuotantotoimintaan kuulumattomat tuotot sekä kustannusten ja kulujen väliset erot. Lasketun tuloksen suuruus kiinnostaa erityisesti omistajia ja verottajaa, koska siitä riippuu osinkojen ja verojen määrä. Toisaalta myös johdon palkka saattaa olla tuloksesta riippuvainen, jos näin on sovittu. (Tomperi 2019, 207)

Yrityksen sidosryhmät ovat kokonaistuloksen lisäksi kiinnostuneita myös siitä, kuinka tulos jakautuu eri vuosille. Yleensä sidosryhmät odottavat vuodesta toiseen tasaisena pysyvää tulosta. Osakkaat toivovat saavansa ainakin yhtä suuret osingot kuin aikaisemminkin. Kun vuotuiset tuotot eivät vaihtelee suuresti, osakkeiden matemaattinen arvo pysyy vakaana. Tasaiset tulokset toki myös parantavat yrityksen luottokelpoisuutta. Kun tulos pysyy vakaana tilikaudesta toiseen, liikkeenjohdon on helpompi huolehtia toiminnan häiriöttömästä jatkumisesta ja yrityksen rahoituksesta. (Tomperi 2017, 207)

Yrityksen veronmaksupolitiikalla on vaikutus asetettuun tavoitetulokseen. Ennenaikaisilla kulukirjauksilla on mahdollista lykätä veronmaksua tuonnemmaksi ja selvitä tilinpäätöksessä mahdollisimman pienillä veroilla, koska verojen lykkäyksestä saatava niin sanottu veroluotto jää yrityksen käytettäväksi. Pienen yhtiön kohdalla tasainen tai loivasti kasvava verotettava tulo johtaa pitkällä aikavälillä matalampiin veroihin, koska tällä tavalla voidaan vähentää progressiivisen verotuksen haittoja. Osakeyhtiöiden kohdalla tavoitetulokseen vaikuttaa osingonjaon määrä. Osinkojen jakaminen on mahdollista vain, jos yhtiöllä on voitonjakokelpoisia omia pääomia. Jos niitä ei ennestään ole, voittoa on näytettävä vähintään osinkoina jaettava määrä. (Tomperi 2019, 207-2010)

Tavoitetulos on maksimi- ja minimituloksen välillä. Tavoitetuloksella tarkoitetaan yleensä tilikauden voittoa tai verotettavaa tuloa (Tomperi 2019, 209). Tilinpäätöstilannetta kutsutaan kriittiseksi, jos keinoja ei ole riittävästi tavoitetulokseen pääsemiseen, ja ei-kriittiseksi, kun tavoitetulokseen päästään. Ei-kriittisessä tilinpäätöstilanteessa ei yleensä tarvitse käyttää kaikkia käytettävissä olevia tuloksenjärjestelykeinoja vaan kannattaa miettiä, mitä keinoja käytetään ja mitä jätetään käyttämättä. (Walden & Leppiniemi 2020, 320)

3.3 Kuluvarasto

Kuluvarastolla tarkoitetaan tuloksen laskemisen pelivaraa. Kuluvarasto perustuu suureksi osaksi arvostus- ja jaksotusratkaisuiden liikkumavaraan. Tilikauden aikana kuluvarasto on laajempi kuin tilinpäätöstä tehdessä tilikauden päätyttyä, koska tilikauden aikana kuluvarasto sisältää muun muassa mahdollisuudet lykätä tai aikaansaada tilitapahtumia. Tilikauden päätyttyä tilinpäätäjän harkintavalta ja vaikutusmahdollisuudet tuloksen määrään ovat paljon pienemmät kuin tilikauden aikana, koska valtaosa menoista ja tuloista on sellaisia, joiden tulouttamis- ja kirjaamisajankohta eivät ole harkinnanvaraisia. Toisaalta olemassa olevaa liikkumavaraa voidaan vain harvoin käyttää operatiivisessa verosuunnittelussa, koska kirjanpitolain säädösten mukaisesti tilinpäätöksen laatimisperiaatteita on sovellettava johdonmukaisesti vuodesta toiseen (Walden & Leppiniemi 2020, 319).

Kirjanpitolaissa säädetään siitä, mitä mahdollisuuksia yrityksellä on operatiivisessa tilinpäätössuunnittelussa. ”Kirjanpitovelvollinen saa kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja, jos siihen on verotusperusteinen syy” (Kirjanpitolaki luku 5, 12 §). ”Tilinpäätöksessä saadaan myös tehdä investointi-, toiminta- tai muu sellainen verotusperusteinen varaus.” (Kirjanpitolaki luku 5, 15 §)

Tuloihin voidaan vaikuttaa esimerkiksi myymällä ja ostamalla. Yrittäjä voi muuttaa tulostaan ja verojensa määrää lisäämällä tai vähentämällä työpanostaan. Silloin kun tuloksen järjestelemisen tavoitteena on vaikuttaa osingonjakoon, harkinnassa pitää huomioida myös monia yrityksen verosuunnitteluun liittymättömiä tekijöitä. Varsinkin pienessä yrityksessä keskeinen huomioitava seikka on omistajan tilanne, esimerkiksi omistajan rahan-tarve ja omistajan verotustilanne. (Walden & Leppiniemi 2020, 320)

4 Varojen nosto osakeyhtiöstä

4.1 Varojen jakamiseen käytettävissä olevat varat

Yhtiön oma pääoma jaetaan vapaaseen omaan pääomaan ja sidottuun omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat osakepääoma, arvonorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto. Muut kuin edellä mainitut rahastot sekä kuluvan tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa. Vapaata omaa pääomaa ovat yhtiökokouksen päätökseen perustuvat vapaan oman pääoman rahastot sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (Blomqvist & Malmivaara 2016, 29). Sidottua omaa pääomaa ei voida jakaa osinkona ulos yhtiöstä. (Grönberg 19.12.2017)

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma saadaan selville, kun taseen mukaisesta vapaasta omasta pääomasta on vähennetty pääomalainalle kertynyt maksamaton korko, jakamatta jääneet varat, tilinpäätöksen perusteella jo jaetun vapaan oman pääoman määrä, taseeseen aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot sekä kehittämismenot. (Blomqvist & Malmivaara 2016, 31)

4.2 Osinkojen verotus

Osakeyhtiön tarkoitus on tuottaa omistajilleen voittoa. Osakeyhtiölaissa toiminnan tarkoituksesta on säädetty näin: ”yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.” (Osakeyhtiölaki luku 1, 5§) ”Jos yhtiöjärjestyksessä ei olla toisin määrätty, kaikki osakkeet tuottavat yhtiössä yhtäläiset oikeudet.” (Osakeyhtiölaki luku 3, 1 §) Toiminnan tarkoitus konkretisoituu yhtiön johdon toiminnassa ja päätöksenteossa. Osakeyhtiölain säännös ymmärretään yleensä niin, että voiton tuottamisen tarkoitus toteutetaan yhtiön kautta eli voitot kerrytetään ensin yhtiöön, josta se myöhemmin jaetaan osakkeenomistajille osakeyhtiölain puitteissa. (Immonen & Villa 2015, 22)

Osakeyhtiötä verotetaan erillisenä verovelvollisena sille kertyneestä voitosta. Lisäksi osakkaita verotetaan erikseen yhtiön jakamista varoista, kuten osingoista. Osakeyhtiön jakaessa osinkoja jakokelpoisista varoistaan osakkaille, ei ole merkitystä sillä, ovatko voitot kertyneet yhtiölle verovapaista vai veronalaisista tuloista. Osakeyhtiölain mukaan osingonjako perustuu edelliseen tarkastettuun tilinpäätökseen. Tilinpäätöksen ei välttämättä tarvitse olla viimeksi päättyneeltä tilikaudelta; osingonjako on mahdollista myös viimeksi päättyneen tilikauden ja varsinaisen yhtiökokouksen välisenä aikana. Osingonjako on mahdollista myös meneillään olevalta tilikaudelta, jolloin kyseessä on väliosinko. (Tomperi 2019, 73)

Väliosinko mahdollistaa jakamaan osinkoja edellisen vahvistetun tilinpäätöksen voittovaroja suuremman määrän.

Osingonsaajan kannalta ei ole merkitystä, onko osinko jaettu päättyneeltä vai kuluvalta tilikaudelta. Luonnolliselle henkilölle saatu osinko on sen verovuoden tuloa, jolloin osinko on nostettavissa. Kaikki verovuoden aikana saadut osingot lasketaan yhteen, ja näin saadaan määriteltä osinkojen jakautuminen verovapaaseen tuloon, pääomatuloon ja ansiotuloon. (Tomperi 2019, 74)

Osingon jakaminen tai jakamatta jättäminen ei lähtökohtaisesti vaikuta yrityksen verotukseen. Liikevoitosta maksetaan yhteisöveroa, joka on vuodesta 2014 alkaen ollut 20 %. Omistajan ja osakeyhtiön välinen kokonaisverorasitus on 20 % niin kauan kuin osinkoja ei jaeta omistajille (Walden & Leppiniemi 2020, 165). Vuoden 2014 alusta voimaan astuneet verotuksen muutokset olivat erittäin merkittäviä omistajayrittäjille. Uuden yhteisöveroprosentin lisäksi pääomatulon progressiota kiristettiin ja verosääntöjä muutettiin niin, että myös listaamattomissa yhtiöissä osa osingoista menee veroihin. (Reunanen 24.7.2014)

Osingonsaajien verotus ei ole kaikille yhteneväistä. Osakeyhtiön toiselta yhtiöltä saamat osingot ovat lähtökohtaisesti verovapaita, mutta listaamattoman yhtiön pörssiyhtiöltä saama osinko on yleensä huojennetusti veronalainen. Silloin kun osingonsaaja on luonnollinen henkilö, verotus riippuu siitä, onko osingonjakaja pörssiyhtiö vai ei. Pörssiyhtiöstä saatu osinko on 85 % pääomatuloa ja 15 % verovapaata. Veronalaisesta osingosta maksetaan veroa 30 % 30 000 euroon asti ja ylimenevästä osuudesta 34 %. (Walden & Leppiniemi 2020, 165-167)

Listamattomasta yhtiöstä luonnollisen henkilön saama osinko jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi. Osinkojen verotuksen selvittämiseksi on tiedettävä osakkeen matemaattinen arvo. Matemaattinen arvo saadaan jakamalla yhtiön nettovarallisuus ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä (Tomperi 2019, 189). Siltä osin kuin saatu osinko vastaa osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua 8 % vuotuista tuottoa, verotetaan osingosta 25 % pääomatulona ja 75 % osingosta saa verovapaana. 8 % vuotuista tuottoa vastaavan määrän ylittävästä osingosta on 25 % verovapaata ja 75 % veronalaista ansiotuloa (Tomperi 2019, 48). Silloin kun osingonsaajan verovuonna nostamien pääomatulo-osinkojen kokonaismäärä ylittää 150 000 euroa, ylimenevästä osuudesta on veronalaista pääomatuloa 85 % ja 15 % verovapaata. (Blomqvist & Malmivaara 2016, 62)

4.2.1 Yhtiön nettovarallisuuden vaikutus osinkojen verotukseen

Osakeyhtiön nettovarallisuus vaikuttaa merkittävästi osinkojen verotukseen, ja näin ollen nettovarallisuuden optimointi on tärkeä osa verosuunnittelua. Listaamattomien yhtiöiden nettovarallisuus on määritelty laissa varojen arvostamisesta seuraavasti: ”Tuloverolain 33 b §:ssä tarkoitetun kotimaisen yhtiön osakkeen verovuoden matemaattinen arvo lasketaan verovuotta edeltävän vuoden yhtiön tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat.” (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2 luku 2 §)

”Yhtiön varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia vero-
saamisia.” (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2 luku 2 §)

”Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä. Velkana pidetään myös:

- 1) vakuutuslaitoksen korvaus- ja vakuutusmaksuvastuuta sekä eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen eläkesitoumuksista johtuvaa vakuutusteknisten perusteiden mukaan laskettua eläkevastuuta;
- 2) elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 48 a §:ssä tarkoitettua lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön vakavaraisuutensa parantamiseksi tekemää varausta;
- 3) pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa.

Velkana ei pidetä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja.” (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 2 luku 2 §)

Verotuksen näkökulmasta perussääntönä on, että verovapaata tai kevyen verotuksen osinkoa saadaan sitä enemmän, mitä enemmän yhtiöllä on nettovarallisuutta. Tilikauden aikana tehtävillä nettovarallisuuteen vaikuttavilla toimilla on vaikutusta seuraavan vuoden verotukseen. (Kukkonen & Walden 2014, 82)

Saavuttaakseen parhaimman mahdollisen verohyödyn omistajayrittäjän tulisi selvittää nostettavissa oleva osinkojen maksimimäärä suhteessa niiden aiheuttamaan kokonaisverorasitukseen, mutta täydellisen tarkka optimointi on kuitenkin usein erittäin hankalaa (Kukkonen & Walden 2014, 82). Verojen optimointi on vahvasti sidoksissa yrityksen tulokseen eikä koskaan voida etukäteen tietää, miten tulevat tilikaudet tulevat menemään. (Rantalainen 2.10.2018)

Nettovarallisuussuunnittelua aloittaessa pitää selvittää yhtiön velat, varat, osakaskohtaiset oikaisut ja osingon verovapaan osuuden laskentaan vaikuttavat tekijät. Tärkeimmät nettovarallisuutta kasvattavat toimenpiteet ovat voittovarojan säilyttäminen yhtiössä ja osakaskohtaisten oikaisujen poistaminen. Nettovarallisuutta kasvattavat myös pääoman sijoitus yhtiöön, arvonalennuksista pidättäytyminen, yhtiön omistaman varallisuuslajin muuttaminen sekä pääomalainan konvertointi osakepääomaksi. Nettovarallisuutta voidaan kasvat-
taa myös kulupuolella laskemalla kuluiksi sellaiset erät, joilla ei ole nettovarallisuusvaikutusta. Tällaisia eräitä ovat esimerkiksi tutkimus-, tuotekehitys-, mainos- ja koulutusmenot. Omistajan itselleen maksaman palkan määrän muuttaminen vaikuttaa myös nettovarallisuuteen. (Kukkonen & Walden 2014, 83)

Mitä enemmän on omaa pääomaa, sitä enemmän voidaan nostaa matalan verotuksen osinkoja. Jotta voitaisiin nostaa suuria osinkoja mahdollisimman pienillä veroseuraamuksilla, on omaa pääomaa kasvatettava jonkin aikaa (Rumpu 9.2.2018). Pienimmällä mahdollisella verorasituksella osingonjaossa selviää silloin, kun osinkojen kokonaismäärä on vähemmän kuin 150 000 euroa ja alle 8 % osakkeen matemaattisen arvon laskennallisesta tuotosta. Ääritapauksessa siis voitaisiin nostaa 149 999 euroa osinkoja 75 % verovapaana ja 25 % verotettavana pääomatulona, mutta tämä ei tietenkään ole lähelläkään todellista tilannetta useimmilla pienyrityksillä, koska se vaatisi suurta nettovarallisuutta. Näin ollen pitkän tähtäimen taktisessa verosuunnittelussa omistajayrittäjän kannattaa suosia yhtiön nettovarallisuuden kasvattamista esimerkiksi siten, että ei nosta joka vuosi kaikkia nostettavissa olevia osinkoja.

4.3 Palkan verotus

Palkan käsite on määritelty ennakkoperintälaissa tällä tavalla:

”Palkalla tarkoitetaan:

1) kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa;

2) kokouspalkkiota, henkilökohtaista luento- ja esitelmäpalkkiota, hallintoelimen jäsenyydestä saatua palkkiota, toimitusjohtajan palkkiota, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostamaa palkkaa sekä luottamustoimesta saatua korvausta.

Palkkaan luetaan luontoisedut, jotka arvioidaan tuloverolaisissa säädetyllä tavalla. Palkaksi katsotaan myös tuloverolain 66–68 §:ssä tarkoitetut edut sekä 69 §:ssä tarkoitetut edut siltä osin kuin ne eivät ole tavanomaisia ja kohtuullisia.” (Ennakkoperintälaki 2 luku, 13 §)

Palkkatuloa kohdellaan verotuksessa hyvin eri tavalla kuin osinkotuloa. Palkka on aina verotettavaa ansiotuloa, jonka ennakonpidätysprosentti määräytyy progressiivisesti. Lisäksi palkanmaksuun sisältyy veroluonteisia maksuja, jotka tulee ottaa huomioon arvioitaessa palkan ja osinkojen verotuksellisia ominaisuuksia. Työnantaja on velvollinen toimittamaan palkasta ennakonpidätyksen sekä sosiaaliturvamaksun. (Kukkonen & Walden 2014, 189)

Progressiivinen eli asteittain kasvava verotus tarkoittaa sitä, että verojen määrä kasvaa suhteellisesti nopeammin kuin progression kohde, kuten palkka. Progressiivisuus toteutetaan tulotason mukaan nousevien veroprosenttien avulla. Verotus kiristyy, kun tulojen määrä kasvaa, joten tulojen ensimmäisistä euroista maksetaan enemmän veroja kuin viimeisistä euroista. (Räbinä, Myrsky, & Myllymäki 2019, 28)

Toisin kuin osingot, palkat ovat yritykselle verovähennyskelpoisia menoja. Palkan vähennyskelpoisuus on täysimääräinen kaikkien palkanlaskentaperusteiden osalta. Näin ollen vähennyskelpoisuudeltaan tasa-arvoisia ovat tunti-, kuukausi-, urakka-, provisio-, bonus- ja lomapalkka. Vähennyskelpoisia ovat myös lomarahat sekä äitiys- ja sairausajan palkka. (Kukkonen & Walden 2014, 190)

4.3.1 Ansiotuloista tehtävät vähennykset

Ansiotuloista tehdään vähennyksiä, jonka jälkeen saadaan selville verotettava tulo. Luonnollisen henkilön tulot jaetaan kahteen tulolajiin, pääomatuloon ja ansiotuloon. (Verohallinto 2020)

Tuloverolaissa on määritelty, miten ansiotulosta lasketaan puhdas ansiotulo: ”Puhdas ansiotulo lasketaan vähentämällä ansiotulosta luonnolliset vähennykset. Valtionverotuksen verovuoden ansiotulo lasketaan vähentämällä puhtaasta ansiotulosta valtionverotuksessa tulosta tehtävät vähennykset ja kunnallisverotuksen verovuoden tulo vähentämällä puhtaasta ansiotulosta kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset. Valtionverotuksen verotettava ansiotulo ja kunnallisverotuksen verotettava tulo lasketaan vähentämällä valtionverotuksen verovuoden ansiotulosta ja kunnallisverotuksen verovuoden tulosta aikaisemmilta vuosilta vahvistetut ansiotulolajin tappiot.” (Tuloverolaki 1 luku, 30 §)

Tulonhankkimisvähennys myönnetään kaikille, joilla on ollut palkkatuloa. Vähennys on 750 euroa, mutta kuitenkin enintään palkkatulojen määrä. Verovelvollisella on oikeus vähentää pakolliset vakuutusmaksut puhtaasta ansiotulostaan, eli työttömyysvakuutusmaksu, työntekijän eläkemaksu, sairausvakuutuksen päivärahamaksu ja pakollisesta eläkevakuutuksesta suoritettu maksu. Työttömyyskassojen ja työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut vähennetään kokonaan palkkatulosta. Myös merityötulovähennys, invalidivähennys, opintorahavähennys, eläketulovähennys, perusvähennys ja alijäämähyvitys tulevat kyseeseen osalla palkansaajista. (Veronmaksajat 2020)

Kunnallisverotuksessa puhtaasta ansiotulosta vähennetään kunnallisverotuksen ansiotulovähennys. Vähennys lasketaan kaiken ansiotuloksi laskettavan tulon perusteella. Vähennys on 51 prosenttia tulovälillä 2500 euroa – 7230 euroa, ja 28 prosenttia 7230 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin aina 3570 euroa. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo on enemmän kuin 14 000 euroa vuodessa, vähennyksen määrä pienenee 4,5 prosenttia 14 000 euroa ylittävältä osalta. (Veronmaksajat 2020)

4.3.2 Palkan sivukulut ja YEL

Yritys maksaa työntekijöilleen maksamastaan palkasta sivukuluja. Näitä sivukuluja ovat työnantajan sairausvakuutusmaksu, työntekijän eläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja ryhmähenkivakuutusmaksu. (Palkanlaskijan opas 2020)

Yrittäjän oman palkan sivukulut ovat aina pienemmät kuin työntekijöiden sivukulut, koska yrittäjät ovat YEL-vakuutuksen alaisia toisin kuin työntekijät. YEL-vakuutettu yrittäjä maksaa oman palkkansa sivukuluina YEL-vakuutusmaksun lisäksi vain sosiaaliturvamaksun eli sairausvakuutusmaksun. YEL-vakuutuksen hinta riippuu siitä, kuinka suureksi on oman työtulonsa ilmoittanut. (Isolta 19.6.2019)

YEL-vakuutus on pakollinen kaikille 18-67-vuotiaille yrittäjille, jotka työskentelevät yrityksessään ja toiminta on jatkunut yli neljä kuukautta, joiden työtulo ylittää 7958,99 euroa vuodessa, ja jotka eivät kuulu minkään muun eläkelain piiriin. YEL-vakuutus on kuitenkin otettava, vaikka ei nostaisi yrityksestään palkkaa; minimi-YEL lasketaan edellä mainitun työtulon alarajan mukaan ja se on noin 170 euroa kuukaudessa ja 2040 euroa vuodessa. Osakeyhtiössä yrittäjäksi tulkitaan johtavassa asemassa työskentelevä osakas, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 prosenttia osakeista (Yrityksen-perustaminen.net 2020). YEL-vakuutuksen hinta vuonna 2020 on 18-52-vuotiaille 24,10 prosenttia vahvistetusta YEL-työtulosta ja 53-62-vuotiaille 25,60 prosenttia vahvistetusta YEL-työtulosta. 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan vuoden alusta lähtien YEL-maksu on taas 24,10 prosenttia työtulosta. (Elo 2020)

Usein yrittäjät ilmoittavat YEL-työtulonsa tarkoituksella alakanttiin. Tähän ratkaisuun päädytään esimerkiksi siksi, että eläkepäivien uskotaan olevan turvatut muilla tavoin, yrittäjä on ostanut turvaa muilla vakuutuksilla tai yrittäjä haluaa sijoittaa säästyvän rahan johonkin muuhun (Yrityksen-perustaminen.net 2020). Keskimääräiset vakuutetut työtulot ovat paljon pienempiä kuin yrittäjien todelliset tulot. Asettamalla työtulonsa matalaksi yrittäjä samalla pienentää vakuutusmaksujensa määrää. (Kautto 3.2.2020)

4.4 Palkkaa vai osinkoa?

Omistajayrittäjän verosuunnittelun keskeinen kysymys on se, nostetaanko yhtiöstä varoja palkkana vai osinkona vai molempina. Yleensä suunnittelulla tavoitellaan kokonaisverojen minimointia (Grönberg 19.12.2017). Palkan ja osingon erilaisen käyttäytymisen ymmärtäminen yrityksen ja yrittäjän verotuksessa ovat keskeisiä lähtökohtia, kun vertaillaan näiden verotuksellisesta edullisuutta. Muuttujia on useita ja erilaisilla ratkaisuilla saattaa olla vaikutusta myös nettovarallisuuteen. Palkan ja osingon erilainen käyttäytyminen verotuksessa johtaa jo itsessään siihen, että verosuunnittelu on tarpeellista. (Alhola 12.12.2012)

Palkanmaksu on hyvä tapa pienentää veroriskiä, varsinkin silloin, kun ei tiedetä, riittävätkö osinkotulot ja muut mahdolliset tulot omiin menoihin. Yleensä palkkaa kannattaa nostaa ainakin jonkin verran, koska pientä palkkaa nostamalla verotuskin säilyy melko alhaisena. (Rumpu 9.2.2018)

Jos yhtiön nettovarallisuus ja osakkeiden matemaattinen arvo ovat niin suuret, että osakkaat saavat haluamastaan osingosta 75 % verovapaana ja 25 % verotettavana pääomatulona, osingon kokonaisverokanta osakkaalle on vain 7,5 %. Tällaisessa tapauksessa muita vaihtoehtoja ei välttämättä tarvitsisi harkita, koska palkasta maksettava vero ja palkan sivukulut olisivat todennäköisesti yhteisöveroa ja osingon veroa suuremmat. Jos haluttu osingon määrä on sen verran suuri, että osa osingosta verotetaan ansiotulona, kannattaa harkita tämän rahamäärän nostamista palkkana. Kuten jo aiemmin todettiin, vaikka palkkaan liittyy sivukuluja, ne ovat vähennyskelpoisia verotuksessa ja yhtiön verot pienevät. Palkanmaksu voi olla järkevää erityisesti silloin, kun yhtiön nettovarallisuus on suhteellisen pieni. Edullisuusjärjestystä on aina tarkasteltava tapauskohtaisesti. (Tomperi 2019, 227)

Suunnittelu kannattaa aloittaa miettimällä, paljonko yrittäjä tarvitsee rahaa yksityismenoihinsa. Lisäksi on selvitettävä se, kuinka paljon osakeyhtiöstä ylipäättään voidaan nostaa rahaa. Toisaalta kannattaa huomioida myös yrityksen liiketoiminnan luonne ja yrityksen varallisuusasema (Koponen 13.12.2017). Usein verotuksellisesti edullisin ratkaisu löytyy yhdistelmästä, jossa osa varoista nostetaan palkkana ja osa osinkona. Palkka on varmasti edullisin vaihtoehto siihen rajaan asti, kun yrittäjän kokonaisveroprosentti on alle 20 %, koska liikevoitosta pitää maksaa 20 % yhteisövero ennen kuin voidaan nostaa osinkoja. Alle 20 % vero toteutuu yleensä alle 30 000 euron bruttotulosta. (Grönberg 19.12.2017)

5 Toimeksiantajayritys

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Bow Company Oy (2615715-3). Yritys tarjoa ratkaisuita yritysten ja yhteisöjen sisäiseen digitaaliseen viestintään. Bow Company kuvaa, editoi ja toimittaa videoita asiakkailleen. Lisäksi omistajayrittäjä tekee puhekeikkoja yritystapahtumissa ja seminaareissa. Yrittäjä omistaa kaikki osakkeet, joita on kymmenen kappaletta.

Yritys on perustettu vuonna 2014 ja kotipaikka on Helsingissä Kaartinkaupungissa. Yrittäjän lisäksi työntekijöitä on viisi, jotka kaikki ovat osa-aikaisia. Bow Company oli alun perin kommandiittiyhtiö, mutta vuonna 2015 yhtiömuoto muutettiin osakeyhtiöksi.

Yhtiö on tehnyt voittoa viimeiset kaksi vuotta (2018 ja 2019). Tilikauden 2018 liikevaihto oli 204 000 euroa ja tulos 53 000 euroa. Liikevaihto nousi vuodesta 2017 373,6 prosenttia ja liikevoittoprosentti oli 26,7 %. Tilikauden 2019 liikevaihto oli 221 000 euroa ja tulos 57 000 euroa. Liikevoittoprosentti pysyi siis kutakuinkin samana ja kahden vuoden otannalla kasvu näyttää tasaantuneen (Finder 2020). Jos kysyntä kasvaa, yritys pystyy kasvattamaan myyntiään paljonkin ilman että kustannukset merkittävästi kasvavat, koska yrityksen kulurakenne on erittäin yksinkertainen ja työntekijät pystyvät nykyisellä työpanoksellaan palvelemaan useampiakin asiakkaita. Hyvästä tuottavuudesta kertoo korkea liikevoittoprosentti.

Omistajayrittäjä haluaa nostaa yhtiöstä vähintään 36 000 euroa vuodessa. Suunnitelma koskee alustavasti kuluvaan vuoteen ja tulevia vuosia. Empiirisessä tutkimuksessa selvitetään, mikä on verotuksellisesti edullisin tapa varojen nostoon, palkkana vai osinkona. Laskelmat on tehty kolmella eri tulostavoitteella.

6 Empiirinen tutkimus

6.1 Tutkimuksen tarkoitus ja rakenne

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, mikä on toimeksiantajalle verotuksellisesti edullisin tapa nostaa varoja osakeyhtiöstä, palkkana vai osinkona vai molempina. Tavoitteena on tarjota yleispätevä kuva palkan- ja osingonnoston eroista niin yrityksen kuin yrittäjän näkökulmasta. Aiheesta ei voida numeroiden valossa antaa täydellisen tarkkaa kuvausta, koska yrityksen taloudessa muutoksia tapahtuu koko ajan eikä kaikkea voida mitenkään ennakoida. Sen sijaan luotettavia arvioita palkan- ja osingonnoston verotuksellisista ominaisuuksista voidaan eri skenaarioiden avulla esittää.

Laskelmat on tehty Microsoft Excel-ohjelmalla kolmella eri tulostavoitteella ja ne sisältävät oletuksia. Tulostavoitteet ovat 50 000, 66 667 ja 83 333 euroa (ennen palkkoja, osinkoja ja veroja). Tulostavoitteet ovat realistisia, koska yrityksen tulos edellisenä kahtena vuonna on ollut yli 50 000 euroa, eikä omistajayrittäjä ole tänä aikana nostanut yrityksestä varoja, ja toisaalta yritys pystyy kasvattamaan tulosta paljonkin ilman että kulut nousevat. Laskelmissa nostettava rahamäärä nousee samassa suhteessa tuloksen kanssa. Tämä tutkimustapa on valittu ennen kaikkea siksi, että nostettavan rahamäärän kasvaminen samassa suhteessa tuloksen kanssa helpottaa asian ymmärtämistä.

Laskelmissa oletetaan, että yrittäjä on ilmoittanut oman työtulonsa suunnilleen oikein, ja maksaa näin täyden YEL-vakuutusmaksun. Samalla oletetaan, että kun tulot kasvavat vuoden aikana, yrittäjä ilmoittaa vakuutusyhtiölle työtulonsa muutoksesta. Täysimääräisen YEL-vakuutusmaksun tehtävänä näissä laskelmissa onkin osoittaa se, kuinka paljon sivukuluja yrittäjän omasta palkasta enimmillään koituu. Koska yrittäjä on 53-vuotias, hänen YEL-vakuutuksensa hinta on 25,6 prosenttia vahvistetusta työtulosta.

Koska osakkeiden matemaattinen arvo lasketaan edellisen vuoden tilinpäätöksen tietojen perusteella, näissä laskelmissa nettovarallisuus ei kasva tuloksen mukaan. Yrityksen nettovarallisuus on vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan 59 000 euroa. Kaikissa tulostavoitteissa huojennettua osinkoa pystyisi nostamaan saman verran.

Taulukoissa 3, 4, 7 ja 8 rivi ”käteen jää” tarkoittaa sitä rahamäärää, mikä yrittäjälle jää käteen sen jälkeen, kun kaikki yrityksen ja yrittäjän verot on maksettu. Tämä on siinä mielessä epätasällinen ilmaisu, että yhteisövero on osakeyhtiön vastuulla eikä yksityishenkilön, joten yrittäjän ”käteen jäävä” rahamäärä on todellisuudessa suurempi. Se on kuitenkin vertailukelpoinen tieto, koska yrittäjä omistaa yrityksensä kokonaan, ja siksi voidaan olettaa, että yrityksen intressi on yhtä tärkeä kuin yrittäjän intressi.

6.2 Tutkimus

Ensimmäinen taulukko on valtion tuloveroasteikko. Asteikon perusteella lasketaan valtionveron osuus ansiotuloverosta. Taulukoissa 2 ja 5 rivillä ”valtionvero yhteensä” on lisätty prosenttiperusteiseen valtionveroon summa alla olevan taulukon sarakkeesta ”vero alarajan kohdalla, euroa.”

Taulukko 1. Valtion tuloveroasteikko 2020 (Verohallinto 2019)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
18 100–27 200	8,00	6,00
27 200–44 800	554,00	17,25
44 800–78 500	3 590,00	21,25
78 500–	10 751,25	31,25

Suurin osa ansiotulosverotuksesta koostuu kunnallisverotuksesta. Pienissä tuloluokissa ei valtionveroa makseta lainkaan.

Taulukko 2. Kaikki palkkana

tulostavoite	1	2	3
tulos ilman palkanmaksua	50000	66667	83333
bruttopalkka	36000	48000	60000
vähennykset valtion- ja kunnallisverotuksessa			
tulonhankkimisvähennys	750	750	750
sairausvakuutuksen päivärahamaksu	425	566	708
yrittäjän korotettu päivärahamaksu	54	72	90
vähennykset vain kunnallisverotuksessa			
ansiotulovähennys	2614	2074	1534
vähennykset veroista ja maksuista			
työtulovähennys	1770	1770	1770
vähennettävä määrä	1729	1508	1287
veronalainen ansiotulo kunnallisverotuksessa	30428	43030	55631
18 % Helsinki kunnallisvero	5477	7745	10014
1 % kirkollisvero	304	430	556
0,68 % sairaanhoitomaksu	207	293	378
0,97 % sairaanhoitomaksun korotus	295	417	540
1,18 % päivärahamaksu	359	508	656
0,15 % yrittäjän korotettu päivärahamaksu	46	65	83
yle-vero	163	163	163
veronalainen ansiotulo valtionverotuksessa	23577	35285	43240
6%/17,25%	329	1395	2767
valtionvero yhteensä	337	1949	3321
verot yhteensä	7188	11570	15712
veroprosentti	20 %	24 %	26 %
nettopalkka	28812	36430	44288

Valtionvero ensimmäisen tulostavoitteen palkasta on 6 prosenttia väliltä 18 100 – 23 577 euroa. Toisen tulostavoitteen palkasta valtionvero on 17,25 prosenttia väliltä 27 200 – 35 285 euroa ja kolmannen tulostavoitteen palkasta saman prosentin mukaan väliltä 27 200 – 43 240 euroa. Yrittäjä maksaa aina täyden yleisradioveron 163 euroa vuodessa, koska ansiotulot ovat sen verran suuret. Yleisradioveron enimmäismäärä saavutetaan noin 21 300 euron vuosittaisilla palkkatuloilla. (Verohallinto 2020)

36 000 euron bruttopalkasta veroja menee 7188 euroa, 48 000 euron bruttopalkasta 11 570 euroa ja 60 000 bruttopalkasta 15 712 euroa. Veroprosentit ovat järjestyksessä 20 %, 24 % ja 26 %. Taulukko 2 osoittaa, että yrittäjän ansiotulojen progressio säilyy melko kohtuullisena, vaikka tulot nousisivatkin merkittävästi. Palkanmaksu on hyvin usein järjkevä tapa nostaa varoja yhtiöstä.

Taulukko 3. Palkan sivukulut, kun kaikki varat nostetaan palkkana

Palkan sivukulut			
tulostavoite	1	2	3
tulos ilman palkanmaksua	50000	66667	83333
palkka	36000	48000	60000
YEL-vakuutusmaksu 25,6 %	12800	12288	15360
sairausvakuutusmaksu 1,33 %	479	638	798
palkka sivukuluineen	49279	60926	76158
tulos palkan ja sivukulujen jälkeen	721	5741	7175
yhteisövero 20 %	144	1148	1435
yrittäjän ja yrityksen (taulukko 2) maksamat verot yhteensä	7332	12718	17147
käteen jää	28668	35282	42853

Palkanmaksu maksaa yritykselle ensimmäisessä tulostavoitteessa 49 279 euroa, toisessa tulostavoitteessa 60 926 euroa ja kolmannessa tulostavoitteessa 76 158 euroa. Taulukosta 3 nähdään, että YEL-vakuutusmaksu on erittäin merkittävä kuluerä yritykselle, jos se maksetaan täysimääräisenä eli silloin, kun yrittäjä on ilmoittanut työtulonsa suunnilleen oikein. Mutta YEL-vakuutusmaksu heikentää tulosta siinä missä sairausvakuutusmaksu ja itse palkkakin; yhteisöveron määrä pienenee ja yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä säilyvät suhteellisen matalina. Yhteisöveroa tulee maksettavaksi ensimmäisessä tulostavoitteessa vain 144 euroa, toisessa tulostavoitteessa 1148 euroa ja kolmannessa tulostavoitteessa 1435 euroa. Jos kaikki varat nostetaan palkkana, yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä samassa järjestyksessä ovat 7332 euroa, 12 718 euroa ja 17 147 euroa. Käteen jäävä rahamäärä olisi 28 668 euroa, 35 282 euroa tai 42 853 euroa.

Taulukko 4. Kaikki osinkoina

Osinkojen verotus tulostavoite	1	2	3
tulos	50000	66667	83333
yhteisövero 20 %	10000	13333	16667
nettovarallisuus	59000	59000	59000
osinko	36000	48000	60000
	8 %	4720	4720
pääomatulo-osinko			
25 % veronalainen pääomatulo	1180	1180	1180
75 % verovapaa	3540	3540	3540
pääomatulovero 30%	354	354	354
ansiotulo-osinko			
75 % veronalainen ansiotulo	23460	32460	41460
25 % verovapaa	7820	10820	13820
ansiotulovero 20%/24%/26%	4692	7824	10857
yrittäjän maksamat verot yhteensä	5046	8178	11211
yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä	15046	21511	27877
kokonaisveroaste tuloksesta	30 %	32 %	33 %
käteen jää	20954	26489	32123

Nostamalla osinkoja yrittäjä itse maksaisi vähemmän veroja kuin nostamalla palkkaa kaikissa tulostavoitteissa, koska yhteisöveron maksaminen on yrityksen vastuulla. Kuten aiemmin todettiin, nostamalla 36 000 euroa palkkana yrittäjä itse maksaisi veroja 7188 euroa, mutta nostamalla saman summan osinkoina yrittäjän henkilökohtainen verorasitus olisi 5046 euroa. Samankaltainen on tilanne myös toisessa ja kolmannessa tulostavoitteessa. Verotuksessa osingot jaetaan pääomatuloon ja ansiotuloon, joista osa on verovapaata ja osa veronalaista. Yhteensä verovapaita osinkoja saadaan ensimmäisessä tulostavoitteessa 11 360 euron edestä, toisessa tulostavoitteessa 14 360 euron edestä ja kolmannessa tulostavoitteessa 17 360 euron edestä. Niin sanotun huojennetun osingon määrä (4720 euroa) pysyy samana kaikissa tulostavoitteissa, koska yhtiön nettovarallisuus ei tässä oletuksessa muutu.

Tässä skenaariossa, missä kaikki nostetaan osinkona, yrityksen tulos on suurempi kuin silloin, jos yrittäjä maksaisi itselleen edes jonkin verran palkkaa. Yhteisöveroa tulisi yrityksen maksettavaksi ensimmäisessä tulostavoitteessa 10 000 euroa, toisessa tulostavoitteessa 13 333 euroa ja kolmannessa tulostavoitteessa 16 667 euroa. Yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä olisivat 15 046 euroa, 21 511 euroa tai 27 877 euroa. Yrityksen ja yrittäjän kokonaisveroaste tuloksesta olisi 30 %, 32 % tai 33 %.

Kun huomioidaan sekä yrityksen että yrittäjän intressit, veroseuraamukset olisivat kokonaisuudessaan kovemmat kuin silloin, kun kaikki nostetaan palkkana. Sen jälkeen, kun kaikki yrityksen ja yrittäjän verot on maksettu, käteen jäävä rahamäärä olisi 20 954 euroa, 26 489 euroa tai 32 123 euroa, eli vähemmän kuin silloin, kun sama rahamäärä nostettaisiin palkkana.

Toisaalta voidaan pohtia myös sitä, kuinka paljon palkan- ja osingonmaksu yritykselle todellisuudessa maksaa. Kaikissa tulostavoitteissa maksamalla kaiken ulos palkkana yrityksen kassasta lähtee vähän enemmän rahaa kuin maksamalla kaiken osinkoina, vaikka verojen määrä onkin paljon suurempi osinkojen maksussa. Tämä johtuu palkan sivukulujen suurehkosta määrästä, kun oletetaan, että yrittäjä on ilmoittanut työtulonsa suunnilleen oikein. Maksamalla kaiken ulos palkkana yrityksen kassa pienenee 49 423 eurolla, 62 074 eurolla tai 77 593 eurolla. Vastaavat luvut osingonmaksusta olisivat 46 000 euroa, 61 333 euroa tai 76 667 euroa. Yrittäjällä on mahdollisuus ilmoittaa työtulonsa alakanttiin ja pienentää siten palkan sivukuluja, mutta silloin verotettava tulos kasvaa.

Taulukko 5. Puolet palkkana

tulostavoite	1	2	3
tulos ilman palkanmaksua	50000	66667	83333
bruttopalkka	18000	24000	30000
osingon ansiotulo-osuus	9960	14460	18960
vähennykset valtion- ja kunnallisverotuksessa			
tulonhankkimisvähennys	750	750	750
sairausvakuutuksen päivärahamaksu	212	283	354
yrittäjän korotettu päivärahamaksu	27	36	45
vähennykset vain kunnallisverotuksessa			
ansiotulovähennys	2816	3154	1871
vähennykset veroista ja maksuista			
työtulovähennys	1770	1770	1770
vähennettävä määrä	1770	1618	1425
veronalainen ansiotulo kunnallisverotuksessa	22385	32619	44515
18 % Helsinki kunnallisvero	4029	5871	8013
1 % kirkollisvero	224	326	445
0,68 % sairaanhoitomaksu	152	222	303
0,97 % sairaanhoitomaksun korotus	217	316	432
1,18 % päivärahamaksu	264	385	525
0,15 % yrittäjän korotettu päivärahamaksu	34	49	67
yle-vero	163	163	163
veronalainen ansiotulo valtionverotuksessa	17301	25286	34568
0%/6%/17,25%	0	431	1271
valtionvero yhteensä	0	439	1825
verot yhteensä ansiotuloista	5083	7772	11772
veroprosentti	18 %	20 %	24 %

Jos nostetaan halutusta rahamäärästä puolet palkkana ja puolet osinkoina, ansiotulon veroprosenttiin vaikuttaa molempien määrä. Ensimmäisessä tulostavoitteessa valtionveroa ei tarvitse maksaa lainkaan. Ansiotulon veroprosentit olisivat 18%, 20 % ja 24 %. Tämä taulukko osoittaa sen tosiasian, että silloin kun vuositulo on vähemmän kuin 30 000 euroa, palkka on aina osinkoa parempi vaihtoehto varojennostoon, koska liikevoitosta pitää aina maksaa 20 % yhteisövero.

Taulukko 6. Palkan sivukulut puolet palkkana

tulostavoite	1	2	3
tulos ilman palkanmaksua	50000	66667	83333
palkka	18000	24000	30000
YEL-vakuutusmaksu 25,6 %	4608	6144	7680
sairausvakuutusmaksu 1,33 %	239	319	399
palkka sivukuluineen	22847	30463	38079
tulos palkan ja sivukulujen jälkeen	27153	36204	45254

Verotettava tulos kasvaa, kun nostetun palkan määrä pienenee. Tässä skenaariossa palkanmaksu maksaisi yritykselle 22 847 euroa, 30 463 euroa tai 38 079 euroa. Verotettava tulos olisi 27 153 euroa, 36 204 euroa tai 45 254 euroa.

Taulukko 7. Puolet osinkoina

tulostavoite	1	2	3
tulos	27153	36204	45254
yhteisövero 20 %	5431	7241	9051
nettovarallisuus	59000	59000	59000
osinko	18000	24000	30000
8 %	4720	4720	4720
pääomatulo-osinko			
25 % veronalainen pääomatulo	1180	1180	1180
75 % verovapaa	3540	3540	3540
pääomatulovero 30%	354	354	354
ansiotulo-osinko			
75 % veronalainen ansiotulo	9960	14460	18960
25 % verovapaa	3320	4820	6320
ansiotulovero 18%/20%/24%	1811	2922	4559
yrittäjän maksamat osinkoverot yhteensä	2165	3276	4913
yrittäjän ja yrityksen maksamat osinkoverot yhteensä	7595	10517	13964
kokonaisveroaste tuloksesta	28 %	29 %	31 %
käteen jää	10405	13483	16036

Osinkojen kokonaisveroaste tuloksesta pienenee verrattuna siihen skenaarioon, jossa kaikki halutut varat nostettaisiin osinkoina. Tämä johtuu siitä, että verotettava tulos on pienempi ja siten myös yhteisöveron määrä ja toisaalta siitä, että ansiotulon progressio on pienempi; suuri osa osingoista verotetaan ansiotulona. Huojennettua osinkoa saataisiin edelleen saman verran kuin aiemmassa skenaariossa, koska nettovarallisuus ei muutu.

Taulukko 8. Verot yhteensä puolet palkkana ja puolet osinkoina

tulostavoite	1	2	3
palkkaa	18000	24000	30000
osinkoa	18000	24000	30000
yrittäjän maksamat verot	5431	7241	9051
yrittäjän maksamat verot	7248	11048	16685
yrittäjän ja yrityksen maksamat verot yhteensä	12678	18289	25736
käteen jää	23322	29711	34264

Nostamalla halutusta rahamäärästä puolet palkkana ja puolet osinkoina yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä olisivat pienemmät kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin osinkoina, mutta suuremmat kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin palkkana. Yrittäjän itsensä maksamat verot tulostavoitteissa 2 ja 3 ovat melko lailla samalla tasolla kuin silloin, jos kaikki varat nostettaisiin palkkana. Yrittäjän ja yrityksen yhteensä maksamat verot olisivat 12 678 euroa, 18 289 euroa tai 25 736 euroa. Käteen jäävä rahamäärä yrityksen ja yrittäjän verojen jälkeen olisi 23 322 euroa, 29 711 euroa tai 34 264 euroa.

Tämä vaihtoehto varojennostoon voisi olla järkevä pitkällä tähtäimellä, koska tällä tavalla yrityksen kassaan jäisi enemmän rahaa kuin silloin, jos kaikki varat maksettaisiin palkkana tai osinkona. Jos kaikki varat maksettaisiin palkkana, yrityksen kassaan eri tulostavoitteilla jäisi rahaa 721, 5741 tai 7175 euroa. Jos kaikki varat maksettaisiin ulos osinkoina, vastaavat luvut olisivat 4000, 5334 tai 6666 euroa. Maksamalla varoista puolet palkkana ja puolet osinkoina yrityksen kassan jäävä rahamäärä olisi 8569, 11 426 tai 14 282 euroa. Pitkäjänteisellä nettovarallisuuden kasvattamisella pystyttäisiin tulevaisuudessa nostamaan enemmän huojennettuja osinkoja. Tämä yritys on tosin vielä melko pieni ja huojennetun osingon osuus nostettavista varoista pysyy melko pienenä vielä suhteellisen pitkään.

Taulukko 9. Nostetaan huojennettu osinko ja loput palkkana

tulostavoite	1	2	3
tulos	50000	66667	83333
palkka	31280	43280	55280
YEL-vakuutusmaksu 25,6 %	8008	11080	14152
sairausvakuutusmaksu 1,33 %	416	576	735
palkka sivukuluineen	39704	54935	70167
tulos palkan ja sivukulujen jälkeen	10296	11732	13166
yhteisövero 20 %	2059	2346	2633
palkan verot	5780	9595	13726
huojennettu osinko	4720	4720	4720
25% veronalainen pääomatulo	1180	1180	1180
75% verovapaa	3540	3540	3540
pääomatulovero 30%	354	354	354
yrittäjän maksamat verot yhteensä	6134	9949	14080
yrittäjän ja yrityksen maksamat verot yhteensä	8194	12296	16713

Taulukossa on huomioitu uusi ansiotuloveroprosentti verrattuna aikaisempiin palkkalaskelmiin. Nostamalla huojennetun eli kevyen verotuksen osingon ja loput palkkana, yrittäjän henkilökohtainen verorasitus on pienempi kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin palkkana tai puolet palkkana ja puolet osinkoina. Yrittäjälle itselleen veroja tulisi maksettavaksi vain 6134, 9949 tai 14 080 euroa. Myös yrityksen verorasitus on hyvinkin kohtuullinen, koska palkan suuri määrä pitää verotettavan tuloksen matalana. Yrityksen ja yrittäjän maksamat verot yhteensä olisivat 8194, 12 296 tai 16 713 euroa. Se on suunnilleen saman verran kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa, jossa kaikki varat nostettaisiin palkkana.

7 Yhteenveto

Tutkimuksessa selvisi, että palkkaa kannattaa aina maksaa, kun halutaan yrityksestä varoja nostaa. Tämä johtuu siitä, että matalissa tuloluokissa palkan veroprosentti on alhainen ja toisaalta siitä, että palkanmaksu sivukuluineen heikentää yrityksen verotettavaa tuloa, jolloin saadaan pienennettyä maksettavaksi tulevan yhteisöveron määrää. Tutkimuksen tulostavoitteilla yrittäjän ja yrityksen yhteensä maksamat verot palkanmaksusta olisivat 7332, 12 718 tai 17 147 euroa ja käteen jäävä rahamäärä 28 668, 35 282 tai 42 853 euroa.

Tulosten tulkinta riippuu siitä, kenen etua mietitään, yrityksen vai osakkaan. Koska tässä tapauksessa yrittäjä omistaa yrityksensä kokonaan, molempien etu on yhtä tärkeä. Tutkimus osoitti, että maksamalla palkkaa yrityksen ja yrittäjän yhteensä maksamat verot pienenevät kaikissa tulostavoitteissa verrattuna osingonmaksuun.

Yksityishenkilön kannalta verotuksellisesti edullisin ratkaisu olisi nostaa kaikki varat osinkoina; käytettäväksi jäävä rahamäärä olisi tällä tavalla kaikista suurin. Tällä tavalla yrittäjän käyttöön jäävä rahamäärä eri tulostavoitteilla olisi 30 954, 39 822 tai 48 789 euroa. Kuitenkin yritys maksaa sitä enemmän veroja, mitä suurempi on tulos, joten verotuksellisesti yritykselle selvästi kannattavampi tapa varojenjako on palkanmaksu. Maksamalla kaikki varat ulos osinkoina yritys ja yrittäjä maksaisivat yhteensä veroja 15 046, 21 551 tai 27 877 euroa.

Jos varoista puolet nostettaisiin palkkana ja puolet osinkoina, yrityksen ja yrittäjän kokonaisverorasitus olisi pienempi kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin osinkoina mutta suurempi kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin palkkana. Yrittäjälle itselleen koituvat veroseuraamukset tosin olisivat hyvin samalla tasolla kuin silloin, jos kaikki nostettaisiin palkkana, koska ansiotulon määrä (ja samalla veroprosentti) pienenee samalla kun osa varoista päätetään nostaa osinkoina. Yrityksen ja yrittäjän yhteensä maksavat verot tässä vaihtoehdossa olisivat 12 678, 18 289 tai 25 736 euroa.

Paras tapa varojennostoon olisi nostaa huojennettu osinko ja loput palkkana; tällöin yrittäjälle itselleen koituvat verot olisivat 6134, 9949 tai 14 080 euroa ja samalla yrityksen verorasitus säilyisi kohtuullisena, koska palkkatulojen suurehko määrä pienentää merkittävästi verotettavaa tulosta. Pitkällä tähtäimellä yhtiön nettovarallisuuden kasvattaminen on järkevää, koska mitä enemmän on nettovarallisuutta, sitä enemmän saadaan nostettua huojennettua osinkoa. Huojennetun osingon nostamatta jättäminen ei kuitenkaan ole järkevää tulevaisuutta ajatellen, koska sen nettovarallisuusvaikutus on sen verran pieni.

8 Pohdinta

Opinnäytetyön aiheen valinta johtui sekä toimeksiantajan tarpeesta tietää palkan- ja osingonnon veroseuraamuksista että omasta kiinnostuksesta aihetta kohtaan. Olin pohtinut tätä todennäköisenä opinnäytetyön aiheena jo pitkään. Opinnäytetyöprosessissa oli eri vaiheita, jotka olivat vaatimustasoltaan erilaisia. Alussa haasteena oli saada rajattua aihe oikein. Sen jälkeen paljon aikaa meni hyvien teorialähteiden läpikäymiseen. Aluksi käytin teorialähteinä lähinnä Suomen lakia ja aiheesta kirjoitettuja tieto- ja oppikirjoja, mutta työn myöhemmässä vaiheessa otin mukaan asiantuntijoiden kirjoittamia artikkeleita ja blogikirjoituksia, mikä mielestäni toi selvästi kaivattua diskurssia työn teoriaosuuteen. Työn suurin haaste oli kuitenkin toiminnallisen osuuden suunnitteleminen ja tekeminen. Tutkimustavaksi valitsin sellaisen, joka on mahdollisimman helposti ymmärrettävä, koska toimeksiantaja ei ole laskentatoimen ammattilainen ja toisaalta siksi, että tämäläisessä tutkimuksessa ei parhaimmillaankaan voida antaa kuin hyviä, suuntaa antavia arvioita.

Opinnäytetyöprosessin luonne muuttui huomattavasti siitä, minkälaiseksi olin sen alun perin kuvitellut meneillään olevan koronaviruspandemian takia. Suomessa epidemia alkoi pari päivää sen jälkeen, kun olin opinnäytetyösuunnitelman esittänyt opinnäytetyöohjaajalle ja omalle pienryhmälleni. En kuitenkaan kokenut, että työn tekeminen olisi muuttunut tämän takia haastavammaksi. Opinnäytetyön ohjaajan ja menetelmäohjaajan kanssa oli mahdollista selvittää käytännön asioita etänä. Pandemian takia myös toimeksiantajan lähitulevaisuudennäkymät muuttuivat. Yritys ei kuitenkaan joutunut sulkemaan oviaan ja pystyy edelleen jatkamaan toimintaansa, mutta ymmärrettävistä syistä hieman eri tavalla kuin normaalisti.

Itse opin opinnäytetyöprosessin aikana paljon uusia asioita verotuksesta ja verosuunnittelusta. Pienillä yrityksillä on tyypillisesti heikommat edellytykset verosuunnitteluun kuin suurilla yrityksillä, joissa alan asiantuntemusta ja työntekijöitä on enemmän. Suomessa verotus on tiukkaa, joten kaikki verosuunnittelun keinot kannattaa aina yrittää hyödyntää. Tämä tutkimus osoitti sen, että palkan- ja osingonmaksussa on molemmissa hyvät ja huonot puolensa – tosin jos tavoitteena on vain mahdollisimman pienet kokonaisverot yrittäjälle ja yritykselle, palkanmaksu tuppaa olemaan se parempi vaihtoehto.

Tästä aiheesta on tehty aiemmin paljon tutkimusta, myös kandidaatintutkielmia, pro gradu -tutkielmia ja opinnäytetöitä. Aihe on kuitenkin aina ajankohtainen, koska verotuskäytännöt ja lainsäädäntö muuttuvat usein, ja toisaalta jokaisen yrityksen verosuunnittelu on oma tarinansa. Mielestäni työ onnistui hyvin, koska se tarjosi vastauksen tutkimuskysymykseen, ja lisäksi helposti luettavaa ja ymmärrettävää tietoa aiheesta toimeksiantajan käyttöön. Työn tulokset ovat luotettavia, koska tutkimus tehtiin realistisilla tulostavoitteilla ja ansiotulon verotuksen laskennassa käytettiin verohallinnon tietoja. Vaikka tulostavoitteisiin ei koronaviruspandemian aiheuttaman taloustilanteen vuoksi päästäisi tänä vuonna, niihin voidaan päästä tulevina vuosina.

Aiheesta voitaisiin tehdä jatkotutkimusta esimerkiksi selvittämällä, onko luontoisetujen käyttäminen kannattavaa ja mikä vaikutus niillä on verotukseen. Toisaalta asiaa voitaisiin tutkia tarkemmin myös selvittämällä, mitä vaikutuksia kuluvaraston hyödyntämisellä tilinpäätössuunnittelussa on verotettavaan tulokseen. Samankaltaisia laskelmia kuin mitä tässä tutkimuksessa käytin, voitaisiin tehdä erilaisilla oletuksilla, esimerkiksi siten, että nostettavien varojen määrä ei nouse samassa suhteessa tuloksen kanssa. Tulevaisuutta ajatellen voitaisiin myös selvittää, minkälainen tilanne olisi, jos yhtiön nettovarallisuus olisi moninkertainen nykyiseen verrattuna. Se jääköön nähtäväksi.

Lähteet

Alhola, K. 12.12.2012. Palkkaa vai osinkoa – veroseuraamusten näkökulmasta. Luettavissa: <https://tilisanomat.fi/verotus/palkkaa-vai-osinkoa-veroseuraamusten-nakokulmasta>. Luettu: 17.3.2020.

Blomqvist, A & Malmivaara, T. 2016. Osakeyhtiön varojenjakaja ja verotus. Talentum Pro. Helsinki.

Elo 2020. YEL-maksut vuonna 2020. Luettavissa: <https://www.elo.fi/yrittaja/maksut-ja-to-distukset>. Luettu: 21.4.2020.

Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118

Finder 2020. Bow Company Oy. Luettavissa: <https://www.finder.fi/Liikkeenjohdon+konsultointi/Bow+Company+Oy/Helsinki/yhteystiedot/2884438>. Luettu: 8.4.2020.

Grönberg, K. 19.12.2017. Osinkoa vai palkkaa – ja missä suhteessa? Luettavissa: <https://www.azets.fi/blogi/osinkoa-vai-palkkaa/>. Luettu: 14.4.2020.

Immonen, R & Villa, S. 2015. Osakeyhtiön varojen käyttö. Talentum Pro. Helsinki.

Isolta 19.6.2019. Palkanmaksu eri yritysmuodoissa – peruseriaatteen tutuiksi. Luettavissa: <https://www.isolta.fi/yrityksen-palkanmaksu>. Luettu: 20.4.2020.

Kautto, M. 3.2.2020. YEL-työtulo – mille tasolle yrittäjän eläkevakuutus tulisi asettaa? Luettavissa: <https://www.etk.fi/blogit/yel-tyotulo-mille-tasolle-yrittajan-elakevakuutus-pitaisi-asettaa/>. Luettu: 22.4.2020.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Koponen, T. 13.12.2017. Palkkaa vai osinkoa? Luettavissa: <https://blogi.konnektor.fi/ajan-kohtaista/palkkaa-vai-osinkoa/>. Luettu: 14.4.2020.

Kukkonen, M & Walden, R. 2014. Pk-yrityksen verosuunnittelu. Talentum Media. Helsinki.

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624

Palkanlaskijan opas 2020. Palkkahallinnon tärkeät luvut 2020. Luettavissa: <https://palkanlaskijanopas.fi/taulukot/palkkahallinnon-tarkeat-luvut-2020/>. Luettu: 20.4.2020.

Rantalainen 2.10.2018. Palkkaa vai osinkoa? Luettavissa: <https://www.rantalainen.fi/julkaisut/artikkelit/palkkaa-vai-osinkoa/>. Luettu: 14.4.2020.

Reunanen, L. 24.7.2014. Varojen jako listaamattomassa osakeyhtiössä – palkkaa vai osinkoa? Luettavissa: <https://www.talousverkko.fi/varojen-jako-listaamattomassa-osakeyhtiossa-palkkaa-vai-osinkoa/>. Luettu: 8.4.2020.

Rumpu, A. 9.2.2018. Osinkoina vai palkkana – tulojen tulouttamista yrityksestä kannattaa suunnitella vuosia etukäteen. Luettavissa: <https://netvisor.fi/blog/osinkoina-vai-palkkana-tulojen-tulouttamista-yrityksesta-kannattaa-suunnitella-vuosia-etukateen/>. Luettu: 11.4.2020.

Räbinä, T, Myrsky, M & Myllymäki, J. 2019. Henkilökohtaisen tulon verotus. Alma Talent. Helsinki.

Siikavuo, J. 2016. Talous haltuun pk-yrityksessä. Kauppakamari. Helsinki.

Tomperi, S. 2019. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Sanoma Pro. Helsinki.

Tuloverolaki 30.12.1995/1535

Verohallinto 2014. Verosuunnittelua vai veron kiertämistä. Luettavissa: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49027/verosuunnittelua_vai_veron_kiertamist/. Luettu: 12.3.2020.

Verohallinto 2019. Valtion tuloveroasteikko 2020. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48846/valtion-tuloveroasteikko-2020/>. Luettu: 10.4.2020.

Verohallinto 2020. Verotettavan tulon laskeminen henkilöverotuksessa. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49038/verotettavan-tulon-laskeminen-henkiloverotuksessa3/>. Luettu: 22.4.2020.

Verohallinto 2020. Yleisradiovero. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48391/yleisradiovero2/>. Luettu: 23.4.2020.

Veronmaksajat 2020. Ansiotuloista tehtävät vähennykset 2020. Luettavissa: <https://www.veronmaksajat.fi/Palkka-ja-elake/Verovahennykset/ansiotuloista-tehtavat-vahennykset-2020/#7efdb73c>. Luettu: 22.4.2020

Walden, R & Leppiniemi, J. 2020. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Alma Talent. Helsinki.

Yrityksen-perustaminen.net 2020. YEL-vakuutus 2020 – lue perustiedot yrittäjän eläkevakuutuksesta. Luettavissa: <https://yrityksen-perustaminen.net/yel-vakuutus/>. Luettu: 21.4.2020.